

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА

**РЕФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ
В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

МАТЕРІАЛИ
IV Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 21–22 травня 2020 року)

У двох частинах

Частина 1

Суми
Сумський державний університет
2020

неправомірно використовувати комерційне найменування, в тому числі забороняти таке використання.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20 березня 1883 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_123.
2. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 435- IV // Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40-44. Ст. 356.
3. Інтелектуальне право України / за заг. ред. проф. О. С. Яворської. Тернопіль: Підручники і посібники, 2016. 608 с.
4. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 11.12.2019 р. // Відомості Верховної Ради України. 1996 № 36. Ст.164.
5. Андрейчук Л. Майнові права інтелектуальної власності на комерційне найменування. *Вісник Львівського університету. Серія юридична*. 2017. Вип. 65. С. 124–133.

ЩОДО СПРИЯННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ПІД ЧАС ПЕРЕМІЩЕННЯ ЧЕРЕЗ МИТНИЙ КОРДОН

Улізко О. В.

Студентка V курсу ННІ права

Сумського державного університету

Науковий керівник: Золота Л.В.

к. ю. н., асистент кафедри КПДС ННІ права

Сумського державного університету

Усі результати творчої інтелектуальної діяльності визнані товаром і можуть бути об'єктом зовнішньоекономічних угод і переміщуватися через митний кордон України. Але об'єкти права інтелектуальної власності порівняно зі звичайним товаром характеризуються деякими особливостями, що зумовлює необхідність здійснення спеціальних заходів при їх переміщенні через митний кордон України.

У січні 2020 року Європейська комісія здійснила публікацію звіту про захист та забезпечення прав інтелектуальної власності у третіх країнах, згідно з яким, попри всі превентивні заходи та прийняття законів, наша країна вже вкотре потрапляє до списку країн, де існують серйозні системні проблеми у галузі охорони і захисту прав інтелектуальної власності, нанесення значної шкоди бізнесу ЄС. Зокрема, згідно з дослідженням Відомства з інтелектуальної власності ЄС щодо тенденцій торгівлі фальсифікованими та піратськими товарами, Україна продовжує залишатися одним із

чотирьох основних пунктів транзиту підроблених товарів на ринок ЄС, особливо у таких галузях: продовольчі товари; годинники та ювелірні вироби; іграшки; одяг; оптичне, фотографічне та медичне обладнання [1].

У жовтні 2019 року Верховна Рада України прийняла закон «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо захисту прав інтелектуальної власності під час переміщення товарів через митний кордон України» № 202 – IX від 17.10.2019, відповідно до якого: 1) уточнено термін контрафактних товарів, а також введені нові поняття, такі як, «піратські товари», «оригінальні товари» та «невелика партія товарів»; 2) детальніше відрегульоване відшкодування витрат, у зв'язку зі зберіганням товарів, що підозрюються у порушенні прав інтелектуальної власності, а також їх знищенням власником прав інтелектуальної власності (правовласником) на відповідні об'єкти; 3) додані підстави для призупинення митного оформлення товарів, що підозрюються у порушенні прав інтелектуальної власності, за ініціативою органу доходів і зборів; 4) запроваджена можливість дострокового випуску товарів, митне оформлення яких призупинено за підозрою в порушенні прав інтелектуальної власності; 5) запроваджено спрощену процедуру призупинення митного оформлення та знищення невеликих партій контрафактних і піратських товарів.

Отож, згідно із законом № 202 – IX «контрафактними товарами» є: а) товари, які є предметами порушення прав інтелектуальної власності на торговельну марку в Україні, і на них без дозволу міститься позначення, яке тотожне із охоронюваною в Україні торговельною маркою стосовно одного й того самого виду товарів, або яке є схожим настільки, що його можна сплутати з такою торговельною маркою; б) товари, які є предметами порушення прав інтелектуальної власності на географічне зазначення в Україні й містять назву чи термін або описуються за допомогою назви чи терміну, які захищені таким географічним зазначенням; в) будь-яка упаковка, етикетка, наліпка, брошура, інструкція з експлуатації, гарантія чи інший документ такого типу, навіть якщо вони представлені окремо, які є предметами порушення прав інтелектуальної власності на торговельну марку або географічне зазначення, які містять позначення, назву або термін, тотожні із охоронюваною в Україні торговельною маркою чи географічним зазначенням, або які є схожими настільки, що їх можна сплутати із такою торговельною маркою чи географічним зазначенням, та які можуть використовуватися стосовно одного й того самого виду товарів, щодо якого охороняється торговельна марка в Україні чи географічне зазначення [2]. Щодо «піратських товарів», то до них віднесено товари, які є предметами порушення авторського права та/або суміжних прав або права інтелектуальної власності на зареєстрований промисловий зразок в Україні та які являють собою або містять копії,

зроблені без згоди правовласника авторського права і суміжних прав або права інтелектуальної власності на промисловий зразок чи особи, уповноваженої таким правовласником у країні виробництва. Такі поняття та їх розділення відповідають положенням Угоди про асоціацію та європейським стандартам, яким слідує Україна.

Товарами, що підозрюються у порушенні права інтелектуальної власності згідно з положеннями закону № 202 – IX, визнаються: а) товари з ознаками порушення авторського права і суміжних прав, прав інтелектуальної власності на винаходи, промислові зразки, торговельні марки, географічні зазначення, сорти рослин, компонування напівпровідникових виробів, прав, що надаються за сертифікатами додаткової охорони на лікарські засоби та засоби захисту рослин; б) пристрої, продукти або компоненти, які призначені, виготовлені або адаптовані головним чином для забезпечення або полегшення обходу технології, пристрою або компоненту, що у звичайному режимі функціонування попереджують або обмежують дії, не дозволені правовласником авторського права і суміжних прав; в) будь-яка форма або матриця, яка спеціально призначена або адаптована для виробництва товарів, що є предметом порушення прав інтелектуальної власності. Варто зазначити, що у даному переліку об'єктів права інтелектуальної власності відсутній такий об'єкт як корисна модель. Адже, процедура отримання патенту на корисну модель, здійснення тільки формальної експертизи і тривалість судового розгляду щодо визнання корисної моделі недійсною призводили до зловживань з боку недобросовісних заявників на митному кордоні — так званий патентний тролінг [3, с. 92].

До товарів, що підозрюються у порушенні права інтелектуальної власності можуть бути застосовані такі заходи щодо сприяння захисту прав інтелектуальної власності: 1) призупинення митного оформлення товарів на підставі даних митного реєстру об'єктів права інтелектуальної власності; 2) призупинення митного оформлення товарів за ініціативою органу доходів і зборів; 3) знищення товарів, митне оформлення яких призупинено за підозрою у порушенні прав інтелектуальної власності; 4) призупинення митного оформлення та знищення невеликих партій товарів, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях; 5) зміна маркування на товарах та їх упаковці.

Заходи щодо сприяння захисту прав інтелектуальної власності не застосовуються до оригінальних товарів, тобто таких, що були виготовлені за згодою правовласника, або товарів, виготовлених особою, належним чином уповноваженою правовласником на виробництво певної кількості товарів, у тому числі у кількості, що перевищує обумовлену між цією особою і правовласником. Отже, в даному законі має місце існування

міжнародного режиму вичерпання прав інтелектуальної власності.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Report on the protection and enforcement of intellectual property rights in third countries, Brussels, 20 December 2019. URL: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15330-2019-INIT/en/pdf>.
2. Про внесення змін до Митного кодексу України щодо захисту прав інтелектуальної власності під час переміщення товарів через митний кордон України: Закон України від 17.10.2019 р. № 202-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/202-20>.
3. Харченко О. Новели сприяння захисту прав інтелектуальної власності під час переміщення товарів через митний кордон України. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2019. № 6.

ЗОБОВ'ЯЗАННЯ УКРАЇНИ ВІДПОВІДНО ДО УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ З ЄС ЩОДО ТОРГОВЕЛЬНИХ МАРОК

Дегтяр Р. О.

Студентка V курсу ННІ права

Сумського державного університету

Науковий керівник: Пахомов В. В.

д. ю. н., професор, завідувач кафедри КПДС ННІ права

Сумського державного університету

Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, ратифікована в 2014 р., містить широкий обсяг зобов'язань сторін у тому числі не оминаючи питання з охорони інтелектуальної власності [1].

Такі зобов'язання України перед Європейським Союзом полягають у поступовому та поетапному процесі реформ та адаптації законодавства в Україні до нормативно-правових актів ЄС, що є пріоритетною складовою такого процесу. У даній співпраці чималої уваги потребує саме сфера інтелектуальної власності через те, що держави-члени Європейського Союзу забезпечують високий рівень правоохорони та реалізації прав у цій царині. На сьогодні положення українського законодавства щодо торговельних марок не забезпечує ефективного комплексного правового регулювання. Надійний захист даного об'єкту інтелектуальної власності в Україні дозволить відповідним суб'єктам, які запускають на ринок новий продукт, реалізовувати свої права в повному обсязі і збільшувати прибутки.